

НАРОД

»Народ« налази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбе број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбе број 6.

КОД НЕПРИЈАТЕЉА

ЕКОНОМСКО-ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА

Од интереса је расматрати сада у неколико економско-политичку ситуацију централних сила и њихових савезника. Ово тим пре што ствари тамо не иду онако како владајући желе, и што баш они, на које се полага гало за извођење планова у том смислу, дају највише доказа да су жеље врло често далеко од стварности.
По чисто војничким успесима никад није могла једна држава постати солидна организација и створити својим грађанима повољне услове за живог. Наравно, ово важи у толико пре кад су ти успеси ефемерни, и не допуштају стабилизацију економско политичких односа.

И из саме Немачке има интересантних докумената. Болин, пријатељ Вилемов, директор »Ланије Хамбург-Америка«, на једном састанку седамдесеторице посланика Рајхстага изјавио је: »Ви треба да настојавате, да се напусти опасан пројект који ће поцепати економско јединство немачког народа, и, исто тако, да се напусти решавање светских економских проблема у дворишту касарне. Дajte нам светлости, ваздуха и слободе.«
»Припрема се економски рат по свршетку овога војничког сукоба. Ми не можемо да се боримо за слободу мора, и да једновремено стварамо »Мителеурупу.«
»Нама ће донети користи мир, који би допустио слободно кретање снага.«
Тешкоће у Немачкој нису само у ономе што износе велики индустријалци и трговци и велики сопственици бродова.
»Форверц«, у једном од последњих бројева, каже: »Истина је, да смо имали великих војничких успеха; али они су потпуно недовољни да победоносно завршимо рат. Не само да непријатељи Немачке желе да продуже борбу већ одбацују сваку хипотезу о споразумном миру. На шта би нам и служила победа? У ствари, судбина сваког народа зависи од унутарње ситуације; онај

који зна боље да се брани од глади и који сачува морално јединство.«
А глад прети централним силама. »Мир хлеба« са Украјином пронао је. Због тога је Немачка и бацила трупе у Украјину и растерала Раду. Наде у Румунију нису ни мало постале стварност. Румунија, због дефицита у овогодишњој жетви, неће моћи да да, ни онолико, колико је дала прошле године. Рачунали су да ће добити милион тона жита од Румуније, а добили су 400 хиљада тона. Украјина је, уместо 100.000 тона цереалија, дала свега 30.000 тона, и то по цену 1000 марака тона! Од 3 јуна, дневни оброк хлеба је у Аустрији 90 грама, а у Немачкој 160 грама на једно лице.
Што се тиче меса, ту стоје много горе. Услед великог недостатка у стоци, недељни оброк на једно лице сведен је у целој Немачкој на 200 грама недељно!
Овакво је стање код централних сила у тревнутку, када покушавају последњим војничким напором да слома отпор Савезника и да им наметну »немачки мир.«
Савезници, не само да нису дозволили да их слома, већ су тукли непријатеља и на француском и на италијанском фронту. Унутарње тешкоће које преживљује централне силе могу врло много, да помогну војну акцију Савезника. У Русији је врење, Аустро-Угарску потресају штрајкови и побуне. Турска жели

Бугарска је незадовољна величином своје пљачке. Јапан је на прагу Сибира, трупе чехословачке ушле су свуда у акцију, Пољаци се појављују на сцени. Очекује се само реч Лемерике, па да поново оживи источни фронт. А тада, тада ће Савезници имати једновремено и час победе, и према томе — и час мира.
СОЛУНСКИ ФРОНТ
Рим. — »Тајсов« критичар Фернал Лакров, бави се последњом италијанско француском акцијом у Албанији.
Непријатељи су били покушали да ометају и прекину комуникације између италијанске и француске војске југозападно од Битоља и аустроугарски одреди потпомогани од албанских плаћених чета стално су проваљивали у тај крај водећи једну врсту гериле, коју нарочито олакшава терен. Треба ло је поправити путеве, подигнути магацине хране и т. д. Све је то учињено прошле зиме. Офанзивна је акција почела тек у јуну. Пред Валомом су Италијани демонстрирајући забавили Аустријанце на фронту Малакастре, који је тешко освојити живом снагом.
Напредујући дуж обале према Фиери, потпомогнути савезничком флотом, заузели су Берат. Услед пада Фиери и Берата Аустријанци су напустили Малакастру. Комуникације између Берата и Елбасана биле су заглажене долазком француских трупа на Деволу. Маневар, који су извршиле италијанске и француске трупе, у толико је врло важан и такве при-

роде, да ће проузроковати пад највећег дела јужне Албаније у савезничке руке. Француско италијанске трупе заглажавају сада непријатељску линију од Шкумбе до Охридског језера.
САЈДЛЕРОВ МАНЕВАР
Цирих. — Пангерманистички лист »Лацигер Најесте Нахрихтен« пишу, да ће Сајдлер, да би добио потпору немачких социјалиста, пристати на опште право гласа за покрајинске саборе и општине, и да ће установити радничке коморе и осигурање због неспособности и старости. Сличне концесије — наставља лист — биле би најтросто катастрофалне по немачки племенат. За већи број вароши као што су О-

ломуц, Брно, Тропава и Тешин, демократизација права гласа значи да ће оне изгубити немачки карактер чим се цензус укине и уступи место броју. То вреди и за остале крајеве. Сам Беч би дошао у опасност пред страним чешким масама, јер Беч има 600.000 Чеха.
У КРАКОВУ
Цирих. — Из Кракова: На седници општинског одбора председник је изјавио да хиљаде дезертера лутају по околини, пљачкајући. Варош је пуна лукежа и, пошто нема хране, мораће се отворити затвори, пошто је немогуће хранити затворене злочинце. Нема брашна, ни угља, ни других намирница. Предвиђа се, да ће се ситуација због исхране још погоршати.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Рим. — Швајцарски листови коментаришу ситуацију немачке војске на десној обали Марне и кажу, да она по свему личи на ситуацију аустријске војске на Пјави.
Рим. — Полузванична нота каже: На западном фронту у току 5 јула италијанска су одељења учествовала у успешним контранападима, које су вршиле француске трупе у долини Ардре.
Колтано. — Једна полузванична нота каже: у великој битци, која се развија у Француској у корист оружја Споразума, италијанске трупе су узеле великог учешћа у огорченом отпору који је словено немачки налет на крилима положаја код Ремса.

Један од најважнијих сектора у зони западно од Ремса био је поверен италијанским трупама, т. ј. одбрана долине Ардра. Овом је линијом најлакше продрети у долину Марне. Напредујући поменутом долином непријатељ би био могао доћи до Епернеа, а неминувна последица била би пад Ремса, чија одбрана зависи нарочито од Епернеа.
Док су Савезници штитили долину Марне северно и западно од Епернеа, италијанске трупе, које су биле у кооперацији са француским јединицама, бориле су се невероватном храброшћу против снага ауд и камо надмоћнијих. Италијанске трупе штитиле су пут Ардра давајући огорчен отпор и наносећи непријатељу тешке губитке. Оне

ФЕЉТОН

ЖОРЖ Д'ЕСПАРБЕС:
ПОКЛИЧ ИЗ ПОНОРА
— Имам, маршале.
— Дајте га амо.
Капетан погледа у своју чету. Један гренадир исту-пи из редова.
— Нико није у стању да изврши боље ово предузеће. Он је из Пиренеја, рече капетан, представљајући војника.
Војник скиде копоран, опаса се крајем ужета, отпоздрави неспретно свога капетана и уже се отпоче одмотавата. Могао се видети један тренут како, у својим гренадирским чакширама, са огрежном буџом у руци, силази низ лициду, затим га застаде у мрежу. Неколико гласова
— Може ли се?
— Може, пуштајте уже!
У истом тренутку пријави се и један Енглец, да се и он спусти у провалу. Беше то брђанин. Велингтон га лично предложи.
— Није потребно одврати маршал. Ваш Шкофанија би се још могао и нехотице сударити са мојим војником, који је, признају вам веома незгодан човек. Сматрао би да је изазван и тако би се наши обешенаци, висећи о ужету над понором, још могли и попући. Уместо очекиваног извештаја, извукли би два леша. Велингтон не одговори ништа.
Спуштање бијаше све теже и теже. Уже се је с маха на мах лабавило.
— Биће да наилази на дрвеће и стене, које му смета, добади један од официра.
— Ој, ој, завикаше војници. Уже се поново затеже и глас војников, сад већ из дубине, одјекну:
— Још ништа не видим, спуштајте и даље.
Уже, рекао бих, тајанствено задрхта. Четири официра, поређани један за другим, попуштаху с часа на час конопац. Ишло је врло лагано. По свој прилици да војник у дубини ништа није видео и да се при спуштању морао искључиво служити с прсти-ма услед непробојног мрака
— Ој, ој, певикаше слободно гренадири.
Из велике дубине, сада већ потмуљје, допре војников глас.
— Јосиш, попуштајте.
Наново застаде! Уже се олабави и опрта неколико спирала, као да се опростило свога терета, затим се поново затегне. Попустише још неколико метара. Нестрпљив, Велингтон се окрете:
— Приведите калуђера.
Један мајор се удаљи и затрен ока се врати у пратњи једног калуђера.
— Господине маршале, поче Велингтон, ево једног калуђера, који ће нам моћи казати, да ли на падини нама Алкубе постоји какав излаз, којим би се могли послужити, да спасемо што пре наше људе. Овај калуђер је ухваћен јутрос.
— Запитајте га, одврати Неј.
— Оче, изусти Велингтон, говориш ли француски? Калуђер даде знак да разуме.

Погнутог врата, кошчате и обријане лобање, са великим-упалим очима као кригуј, калуђер приступи ивица понора.
— Ви сте демородац. Познајете сигурно Алкобу. Калуђер кимну главом у знак одобравања. У том тренутку уже наново попусти и војници која га држаху не осетивше више под руком терет.
Ој, ој, захори се из двадесет грла.
Настаде тајак и један удаљени, једва чујни глас допре до врха.
— Јосиш попуштавајте. Калуђер не беше чуо овај глас.
— Свети оче, велика несрећа се догодина, рече му Велингтон. На месту где сада стојите бораху се јутрос 4000 људи.
— Свршиће се —

Р. М. ВЕСНИЋ:
СА БУГА
Лидија
У маломе граду, на обали Буга, упознали смо се једне руске зиме, и сећам се потом; почели смо што постасмо брао два најбоља друга,
По смрнутом снегу, док паху-ле веју, и у тамни сенке безбројне се гонсе, журиле су санке. И док звонца звонсе, није било краја веселу и смеју.
Али авај нама! Једног кобног дана мој друг нераздвојни љубавије хтео, и док јој је поглед молио и клео и плакала болно душа растрзана, ја сам побегао далеко, пуниваја, без полубца једног и без загрљаја.
1917.
Вознесенск.

— Јосиш, попуштајте.
Наново застаде! Уже се олабави и опрта неколико спирала, као да се опростило свога терета, затим се поново затегне. Попустише још неколико метара. Нестрпљив, Велингтон се окрете:
— Приведите калуђера.
Један мајор се удаљи и затрен ока се врати у пратњи једног калуђера.
— Господине маршале, поче Велингтон, ево једног калуђера, који ће нам моћи казати, да ли на падини нама Алкубе постоји какав излаз, којим би се могли послужити, да спасемо што пре наше људе. Овај калуђер је ухваћен јутрос.
— Запитајте га, одврати Неј.
— Оче, изусти Велингтон, говориш ли француски? Калуђер даде знак да разуме.

— Јосиш, попуштајте.
Наново застаде! Уже се олабави и опрта неколико спирала, као да се опростило свога терета, затим се поново затегне. Попустише још неколико метара. Нестрпљив, Велингтон се окрете:
— Приведите калуђера.
Један мајор се удаљи и затрен ока се врати у пратњи једног калуђера.
— Господине маршале, поче Велингтон, ево једног калуђера, који ће нам моћи казати, да ли на падини нама Алкубе постоји какав излаз, којим би се могли послужити, да спасемо што пре наше људе. Овај калуђер је ухваћен јутрос.
— Запитајте га, одврати Неј.
— Оче, изусти Велингтон, говориш ли француски? Калуђер даде знак да разуме.

